

CANADA SIKH TIMES

19 - 25 October 2024

ਕੈਨੇਡਾ ਸਿੱਖ ਟਾਈਮਜ਼

Volume 2 Issue 42

● RELIGION

● CULTURE

● HERITAGE

● BUSINESS

World Bank's CEO Ajay Singh Banga shares his insights on achieving work-life balance

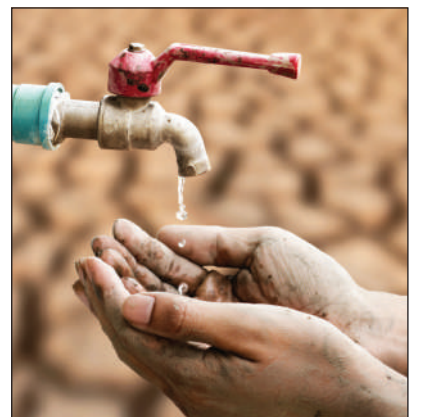

Ajay Singh Banga, World Bank president, discussed work-life balance, emphasising personal definitions, enjoyment of work, and prioritising family time. Balancing work and life can be challenging for many, and S. Banga, World Bank president

and former CEO of Mastercard, shared his thoughts on this widely debated issue. Speaking on the complexities of achieving a healthy work-life balance, S. Banga highlighted that there is no universal approach, as the concept is deeply personal. Work-life balance revolves around two essential factors. First, the importance of enjoying your work. As someone who has worked extensively around the globe, he made it clear that working hard is a given but enjoying the journey is crucial. In conclusion, Banga remarked, "That's what work-life balance is – the rest all kind of works out."

ਸੰਸਾਰ 'ਚ 2 ਅਰਬ 20 ਕਰੋੜ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਪੀਣ ਵਾਲਾ ਪਾਣੀ, WHO ਨੇ ਕੀਤਾ ਵੱਡਾ ਖੁਲਾਸਾ

ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (ਡਬਲਯੂਐਚਓ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਸਾਰ ਸਮੇਂ ਵਿਚ 2 ਅਰਬ 20 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਸਾਫ਼ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਾਲ 1984 ਵਿਚ ਭੂਮੀਗਤ ਪਾਣੀ ਦੀ ਕੁੱਲ ਭੰਡਾਰਣ ਸਮਰੱਥਾ 2.44 ਮਿਲੀਅਨ ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 2013 ਵਿਚ ਘੱਟ ਕੇ 11.63 ਮਿਲੀਅਨ ਏਕੜ ਫੁੱਟ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ/ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਚੁਣੌਤੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਾਣੀ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਲਈ ਹੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਰਟੀਫੀਸ਼ੀਅਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਸ਼ੇ ਵੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਅਤਿ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਲ 2000 ਤੋਂ 2019 ਤਕ, ਲਗਪਗ 4 ਅਰਬ 20 ਕਰੋੜ ਲੋਕ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚੌਥਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸਿਹਤ ਦੇ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਹਰ ਸਾਲ 20 ਲੱਖ 60 ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਸਿਹਤ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਮਰਦੇ ਹਨ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਸੰਭਵ ਹੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

The charming town near Toronto is Uxbridge-'Trail Capital of Canada'

Get your hiking boots ready! Fall is a stunning time of year for an outdoor adventure when trails are lined with stunning colours and the air becomes cool and crisp. This small town near Toronto is the place to be if you're looking for an autumn hike. You can wander through a wonderland of red and orange and enjoy the season to the fullest at this spot.

"SUPPORTING A CAUSE"

COMMUNITY EVENT

26

OCTOBER 3:00 PM - 7:00 PM

Chinguacousy Wellness Centre
995 Peter Robertson Blvd
Brampton ON L6R 2E9

Join us for an evening of community support & empowerment!

HIGHLIGHTS OF THE EVENT

- Matrimonial Services**
Find your perfect match!
- Immigration Guidance**
Expert advice from Sahil Immigration Counselling Services
- Launching Distress Support Helpline**
LT's support in times of need for the youth
- Mental Wellness**
Counselling services for a healthier mind
- Live Talk Show**
Inspiring conversation with Veer Bhupinder Singh
- Art for a Cause**
Paintings Exhibition for fundraising by Renowned painter Mrs. Leena and Mr. Mario
- Delicious Snacks by Biryani Bar**

Organized by
The Living Treasure Foundation
Phone: +1-905-335-5921
Email: Office@thelivingtreasure.ca

For further information and registration, visit our site at www.thelivingtreasure.ca

DESH VIDESH

SIKH SYNERGY: DRIVING A GLOBAL SIKH RENAISSANCE

- Dr. Devinder Pal Singh*

This article highlights the need for a Global Sikh Renaissance driven by "Sikh Synergy"—the collective action of Sikhs worldwide. By focusing on education, spiritual growth, community service, leadership, and youth empowerment, Sikh Synergy aims to address modern global challenges while preserving Sikh values and traditions for future generations.

The Sikh identity, deeply rooted in unity, equality, and selfless service, has a long history of resilience, spirituality, and commitment to justice. In today's interconnected world, the need for a Global Sikh Renaissance is not just a call but a pressing urgency. A key driver of this revival can be 'Sikh Synergy,' a concept that emphasizes the collective unity and action of the global Sikh community. This unity is crucial in reconnecting with our roots while addressing modern challenges. By embracing Sikh Synergy, we can preserve core principles like Naam (spirituality), Kirat (honest living), and Vand Chhako (sharing) while adapting to contemporary needs.

Understanding Sikh Synergy: Sikh Synergy refers to the harmonious collaboration of Sikhs worldwide to leverage their collective strength. Founded by Guru Nanak, Sikhi embodies purity, courage, and selflessness, representing a collective spirit that transcends individualism. In this context, Synergy emphasizes that the whole is greater than the sum of its parts. Through Sikh Synergy, Sikhs from diverse backgrounds can unite to address global issues such as inequality, education, environmental sustainability, and peace, significantly impacting these pressing issues.

The Need for a Global Sikh Renaissance: Sikhs have always been at the forefront of movements for justice and equality. From the founding of Sikhi by Guru Nanak and the establishment of the doctrine of Miri-Piri by Guru Har Gobind to their contributions during the World Wars, the Sikh community has a rich history of global service and sacrifice. This history is not just

a source of pride but a beacon of inspiration for the Sikh community. However, today's global challenges—climate change, political unrest, and economic inequality—require a renewed commitment from Sikhs. Internal challenges, such as disconnection from spiritual practices and obsessive materialism, threaten the community. The Global Sikh Renaissance seeks to rekindle the spirit of the Sikhi, guiding Sikhs to engage as global citizens while staying true to their heritage.

KEY PILLARS OF SIKH SYNERGY

Education and Knowledge Sharing: Education is central to Sikhi. By creating a global network of educational institutions, Sikhs can combine spiritual teachings with modern sciences. Collaborations between Sikh universities and institutions abroad can empower the next generation to tackle contemporary challenges while remaining grounded in Sikh traditions.

Spiritual Reawakening and Interfaith Dialogue: Spiritual growth is essential for Sikh Synergy. Sikhi promotes inner peace through *Naam Simran* (meditation) and selfless service. By fostering a global spiritual reawakening, Sikhs can reconnect with their faith. Additionally, interfaith dialogue, based on the principle of *Sarbat da Bhala* (the well-being of all), can promote peace and understanding. Initiatives like the Global Sikh Council and EcoSikh exemplify Sikh Synergy's role in global change.

Community Service (Seva) on a Global Scale: *Seva* (selfless service) is fundamental to Sikhi. Organizations like Khalsa Aid and EcoSikh have made significant impacts worldwide. Sikh Synergy can expand these efforts to address global challenges like poverty and climate change. During the COVID-19 pandemic, Sikh communities extended *langar* (free kitchen) services to those in need, demonstrating the international potential of Sikh Synergy.

Leadership and Social Justice: The Sikh concept of *Miri-Piri* (balance of spiritual and temporal power) positions Sikhs to advocate for social justice while maintaining spiritual integrity. Leaders like Harjit Singh Sajjan, Canada's former Minister (Continued on page 4)

HERITAGE

ਨਵਰਾਤਰੇ ਅਤੇ ਗੁਰਮਤਿ-3

- ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਭਾਟੀਆ, ਯਮੁਨਾਨਗਰ

(੨) ਭੈ ਭੰਜਨ ਅਘ ਦੂਖ ਨਾਸ ਮਨਹਿ ਅਰਾਧਿ ਹਰੇ॥

ਸੰਤਸੰਗਿ ਜਿਹ ਰਿਦ ਬਸਿਓ ਨਾਨਕ ਤੇ ਨ ਭ੍ਰਮੇ॥੧॥

ਅਰਥ - ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ! ਦਿਲੋਂ ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰ! ਜਿਹੜਾ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਅੰਦਰੋਂ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ, ਡਰ, ਪਾਪ ਅਤੇ ਮੌਤ ਦੇ ਭੈਅ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੰਗਤ ਨਾਲ ਜਿਸਦੇ ਹਿਰਦੇ ਚ ਨਿਰੰਕਾਰ ਆ ਟਿੱਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਫਿਰ ਉਹ ਜੀਵ ਕਦੇ ਵੀ ਭਟਕਦਾ ਨਹੀਂ।

(੮) ਭਭਾ ਭਰਮੁ ਮਿਟਾਵਹੁ ਅਪਨਾ॥ ਇਆ ਸੰਸਾਰੁ ਸਗਲ ਹੈ ਸੁਪਨਾ॥

ਅਰਥ - ਹੇ ਪ੍ਰਾਣੀ! ਜਿਹੜੇ ਭਰਮ ਤੂੰ ਕਰਦਾ ਹੈਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੂਰਾ ਸੰਸਾਰ ਇੱਕ ਸੁਪਨੇ ਵਰਗਾ ਹੈ।

(੯) ਭਰਮੇ ਸੁਰਿ ਨਰ ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ॥ ਭਰਮੇ ਸਿਧ ਸਾਧਿਕ ਬ੍ਰਹਮੇਵਾ॥

ਅਰਥ - ਫਰਿਸ਼ਤੇ ਪੁਰਸ਼, ਭਵਾਨੀਆਂ ਅਤੇ ਦੇਵਤੇ, ਸਭ ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਚ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਅਭਿਆਸੀ ਪੁਰਸ਼, ਕਰਾਮਾਤੀ ਬੰਦੇ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ਟੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਦੇਵਤਾ ਬ੍ਰਹਮਾ, ਇਹ ਲੋਕ ਵੀ ਵਹਿਮਾਂ ਦੇ ਬਹਿਕਾਏ ਹੋਏ ਨੇ।

(੧੦) ਭਰਮਿ ਭਰਮਿ ਮਾਨੁਖ ਡਹਕਾਏ॥ ਦੁਤਰ ਮਹਾ ਬਿਖਮ ਇਹ ਮਾਏ॥

ਅਰਥ - ਗਲਤ-ਫਹਿਮੀ ਅੰਦਰ ਟੱਕਰਾਂ ਮਾਰਦੇ ਹੋਏ ਮਨੁੱਖ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਏ। ਇਹ ਮਾਇਆ ਦਾ ਸਾਗਰ ਬਹੁਤ ਹੀ ਖਤਰਨਾਕ ਹੈ ਅਤੇ ਤਰਨਾ ਵੀ ਬਹੁਤ ਔਖਾ ਹੈ।

(੧੧) ਗੁਰਮੁਖਿ ਭ੍ਰਮ ਭੈ ਮੋਹ ਮਿਟਾਇਆ॥ ਨਾਨਕ ਤੇਹ ਪਰਮ ਸੁਖ ਪਾਇਆ॥

ਅਰਥ - ਜਿਹੜਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਡਰ, ਵਹਿਮ, ਭੁਲੇਖਿਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਾਰੀ ਲਗਨ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਕੇ ਸੁੱਟ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹਾਨ ਅਤੇ ਉੱਚੇ ਅਨੰਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। |ਅੰਗ - ੨੫੮॥

ਗੁਰਮਤਿ ਦੀ ਕਸਵੱਟੀ 'ਤੇ ਪਰਖਿਆਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਵਰਾਤ੍ਰਿਆਂ ਵਾਲਾ ਤਿਉਹਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਵਹਿਮਾਂ, ਭਰਮਾਂ 'ਤੇ ਟਿਕਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਹੀ ਵਹਿਮ, ਭਰਮ ਹਨ। ਇੰਨੇ ਸਾਰੇ ਵਹਿਮ, ਭਰਮ ਇਹ ਲੋਕ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਨਿਭਾਈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ..? “ਬਈ ਆਹ ਨੀ ਕਰਨਾ ਤੇ ਉਹ ਨੀ ਕਰਨਾ!” ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖ ਵੀ ਇਹੀ ਨਵਰਾਤਰੇ ਅਤੇ ਕਰਵਾਚੋਥ ਦਾ ਵਰਤ ਰੱਖਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਬਦ ਗੁਰੂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਦੇ। ਕੇਵਲ ਸਵੇਰੇ, ਸ਼ਾਮ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰਹਿ ਗਏ ਸਾਰੇ ਬੱਸ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕੁੱਝ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਹੀ ਨਾਸਤਿਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਧੀ ਹੈ। ਪਰ ਗਲਤੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਕਿਉਂਕਿ

(੧੨) ਇਕਿ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਏ ਇਕਿ ਭਗਤੀ ਰਾਤੇ ਤੇਰਾ ਖੇਲੁ ਅਪਾਰਾ॥

ਜਿਤੁ ਤੁਧੁ ਲਾਏ ਤੇਹਾ ਫਲੁ ਪਾਇਆ ਤੂ ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਵਣਹਾਰਾ॥

ਅਰਥ - ਉਸ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਵਹਿਮਾਂ, ਭਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਬਹਿਕਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਤੇ ਕਈਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੰਗ ਵਿੱਚ ਲਗਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਲੀਲਾ ਸੋਚ ਵਿਚਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਜਿਸ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਜਿਸ ਪਾਸੇ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹੀ ਫਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਸਾਰੇ ਹੁਕਮ ਉਹ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।

- ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ -

ਭਾਰਤ-ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਤਲਖ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਪਰਵਾਸੀਆਂ 'ਤੇ ਕਿੰਨਾ ਅਸਰ?

ਕੈਨੇਡਾ ਤੇ ਭਾਰਤ ਵਿਚਾਲੇ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਤਲਖੀਆਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵੱਸਣ ਵਾਲੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਚਿੰਤਾ ਵਧੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਹੜੇ ਤਿਉਹਾਰੀ ਤੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੈਨੇਡਾ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤੀ

ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਛੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਚਰਚਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਕਿਵੇਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਕੈਨੇਡਾ ਸਿੱਖ ਟਾਈਮਜ਼ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਸਲੇ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਛੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕੱਢੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਓਟਾਵਾ, ਟੋਰਾਂਟੋ ਤੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਸਫਾਰਤਖਾਨੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਫਾਰਤਖਾਨਿਆਂ ਵਿਚ 30 ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਜੇ ਵੀ ਤਾਇਨਾਤ ਹਨ। ਜੇ ਵੀਜ਼ਾ ਸਬੰਧੀ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਕਰਨਗੇ। ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੈਨੇਡਾ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵੀਜ਼ਾ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

◆◆ ਰੋਸੁ ਨ ਕੀਜੈ ਉਤਰੁ ਦੀਜੈ ◆◆

1. ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ॥ (ਪਉੜੀ ੧੬) ਇਸ ਪਉੜੀ ਵਿਚ ਆਏ “ਤੇ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

a. ਨਾਲ	b. ਉਸ
c. ਵਿਚੋਂ	d. ਅਤੇ

2. ਆਖਹਿ ਗੋਪੀ ਤੈ ਗੋਵਿੰਦ॥ (ਪਉੜੀ ੨੬) ਇਸ ਪਉੜੀ ਵਿਚ “ਤੈ” ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

a. ਨਾਲ	b. ਉਸ ਵਿਚੋਂ
c. ਵਿਚ	d. ਅਤੇ

3. Which are the concepts Guru Nanak Sahib propounded at Kartarpur Sahib?

a. Castless Society
b. Free from illusions & misconceptions
c. Honest Labour to earn livelihood
d. All of these

4. In which Nitnem Bani, the word ਤ੍ਰਿਪਤਾਸਹਿ appears on the first 13 pages of Guru Granth Sahib?

a. Japji	b. Sodar
c. Sopurakh	d. Sohila

(ਦੇਖੋ ਉਤਰ ਪੰਨਾ 4 'ਤੇ)

ਧੰਨ ਧੰਨ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ-2

- ਮਮਤਾ ਕੌਰ, ਹਾਜ਼ੀਬਰਗ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ ਕੁਲ 22 ਵਾਰਾਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 21 ਵਾਰਾਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀਆਂ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ 3 ਵਾਰਾਂ, ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ 4 ਵਾਰਾਂ, ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ 8 ਵਾਰਾਂ, ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀਆਂ 6 ਵਾਰਾਂ, ਇਕ ਵਾਰ ਭਾਈ ਸੱਤਾ ਜੀ ਤੇ ਭਾਈ ਬਲਵੰਤ ਜੀ ਦੀ ਸੀ।

ਉਦੋਂ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ 30 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਾਗ ਜੈਜਾਵੰਤੀ ਤੇ ਹੋਰ ਬਾਕੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ 31 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ। ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਸਿਰੀ ਰਾਗ, ਮਾਝ, ਗਉੜੀ, ਆਸਾ, ਗੁਜਰੀ, ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ, ਬਿਹਾਗੜਾ, ਵਡਹੰਸੂ, ਸੋਰਠਿ, ਧਨਾਸਰੀ, ਜੈਤਸਰੀ, ਟੋਡੀ, ਬੈਰਾੜੀ, ਤਿਲੰਗ, ਸੂਹੀ, ਬਿਲਾਵਲੁ, ਗੌਂਡ, ਰਾਮਕਲੀ, ਨਟ- ਨਾਰਾਇਣ, ਮਾਲੀ-ਗਉੜਾ, ਮਾਰੂ, ਤੁਖਾਰੀ, ਕੇਦਾਰਾ, ਭੈਰਉ, ਬਸੰਤ, ਸਾਰਗ, ਮਲਾਰ, ਕਾਨੜਾ, ਕਲਿਆਨ, ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਅਤੇ ਜੈਜਾਵੰਤੀ।

ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਬਾਣੀ ਲਿਖਣ ਵਿੱਚ ਡੇਢ ਸਾਲ (1 ਸਾਲ 6 ਮਹੀਨੇ) ਸਮਾਂ ਲੱਗਾ। ਭਾਦਰੋਂ ਵਦੀ 1, ਸੰਮਤ 1661 (ਸੰਨ 1604) ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਇ ਇਸ ਬੀੜ ਦੇ 974 ਪੱਤਰੇ (ਅੰਕ) ਸਨ। ਤਤਕਰਾ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਹਰ ਇਕ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤੁਕ ਲਿਖ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੱਤਰੇ ਦਾ ਨੰਬਰ ਦਰਜ ਕਰਨਾ ਸੀ ਇਹ ਸਾਰਾ ਕੰਮ 15 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ, 1 ਸਤੰਬਰ 1604 ਨੂੰ ਆਦਿ ਬੀੜ ਨੂੰ ਰਾਮਸਰ ਤੋਂ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਲਿਆ ਕੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਬਾ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਗ੍ਰੰਥੀ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਸੌਂਪੀ ਗਈ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ ਨੇ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ, ਤਲਵੰਡੀ ਸਾਬੋ ਵਿਖੇ ਭਾਈ ਮਨੀ ਸਿੰਘ ਜੀ ਪਾਸੋਂ ਆਦਿ ਬੀੜ ਜੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ। ਜਿਸਨੂੰ ਦਮਦਮੀ ਬੀੜ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ- 15 ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ 59 ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਸਲੋਕ ਮਹਲਾ ਨੌਵਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ 57 ਸਲੋਕ ਦਰਜ ਹਨ।

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿੱਚ 35 ਮਹਾਂਪੁਰਖਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ- 6 ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਬਾਣੀ, 15 ਭਗਤਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ, 11 ਭੱਟ ਸਾਹਿਬਾ ਦੀ ਬਾਣੀ, ਅਤੇ 3 ਗੁਰਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਦਰਜ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਮਹਾਰਾਜ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾਨ ਤੋਂ ਇਕ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨੰਦੇੜ ਸਾਹਿਬ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਅਸਥਾਨ ਤੇ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਸਨ 1708 ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਨੂੰ ਗੁਰਿਆਈ ਬਖਸ਼ੀ।

ਸਭ ਸਿਖਨ ਕੋ ਹੁਕਮ ਹੈ ਗੁਰੂ ਮਾਨਿਓ ਗ੍ਰੰਥ
ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ॥ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਿਹ॥

SIKH SYNERGY...

of National Defence, and organizations like United Sikhs exemplify how Sikh leadership can promote justice globally.

Empowering the Youth: Sikh youth are critical to the community's future. Through mentorship and leadership development, Sikh youth can be empowered to lead the Global Sikh Renaissance. Organizations like Sikh Youth Australia and the Sikh Coalition help young Sikhs navigate their identity while excelling in modern careers.

A Global Vision Through Sikh Synergy: The key pillars of Sikh Synergy—education, spiritual growth, community service, leadership, and youth empowerment—show the immense potential of the global Sikh community. By fostering collaboration and embracing modern tools, Sikh Synergy can lead a Global Sikh Renaissance that benefits both the Sikh community and the broader global society.

* Director, Center for Understanding Sikhism, Mississauga, Ontario, Canada

SIKH MATRIMONIALS

Gursikh Boy 27/6ft.B.Com (DU) USA Green Card holder / ND,NT/ Family Business/ Sister Pursuing Masters in USA/ Contact +91 9810064036

Gursikh Boy 27/6ft.B.Com (DU) USA Green Card holder / ND,NT/ Family Business/ Sister Pursuing Masters in USA/ Contact +91 9810064036

Required Canadian Born Sikh match for Gursikh girl 29/5'4" in Govt job at Ottwa. No cast bar, Boy should be Turbaned ND/NT. Contact +1613 330 6319

Gursikh boy 29/5'10"/BTech/Working in Canada as Project Manager in MNC/Father retired from Air India/ Contact +1 905 782 3495

ਪੰਨਾ 3 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ:

1. C

2. D

3. D

4. B

Chief Editor: Dr. Harjinder Singh Editor: Dr. Davinder Singh Designer: Pavit Singh

Advisory Board: Gujinder Singh (USA), Harpreet Kaur (Belgium), Harmohinder Singh (USA), Mamta Kaur (India), Taranpreet Singh (India), Harman Singh (Canada)